

Kielitarinoita, Järjestelytoimikunta
Språkberättelser, Planeringsgruppen
Language Stories; Organizing Committee

Synnyin kaksikieliseen perheeseen ruotsinkielisellä paikkakunnalla Pohjanmaalla. Perheeseen kuului suomenkielinen äiti, ruotsinkielinen isä ja kaksikielinen isovelji. Ensimmäiset sanani olivat suomeksi, mutta siinä vaiheessa, kun aloin muodostaa lauseita, niin puhuin sekä suomea että ruotsia. Kotona arki oli kaksikielistä, mutta vietin lapsena myös paljon aikaa mummolassa suomenkielisellä paikkakunnalla. Tunsin oloni ihan yhtä kotoisaksi yksikielisessä ympäristössä kuin kaksikielisessä, oli se sitten suomenkielinen tai ruotsinkielinen.

Jag har gått i svensk grundskola och svenskt gymnasium. Det var i lågstadieåldern som jag upptäckte att jag älskade språk. Dittills hade allt handlat om två språk, finska och svenska, men tack vare engelskan utvidgades mina vyer och jag blev ännu mer förtjust i språk. Att skriva och läsa på olika språk var det bästa jag visste. Mina favoritämnen i grundskolan och gymnasiet var modersmål (svenska), finska (MoFi, modersmålsinriktad finska), engelska och franska.

I moved abroad when I was 22, to Spain, without knowing the local language. Luckily, I lived in an extremely multicultural place with people from all over the world. I loved hearing lots of different languages on a daily basis. During my years there I got to speak Finnish, Swedish, English and Spanish regularly, because I worked in customer service in a touristic place. Back in Finland I went to study at the university and got a Master's degree in Swedish.

Ahora trabajo en la universidad. En

mi trabajo hablo y escribo en finés, sueco e inglés. En mi tiempo libre traduzco textos para una empresa. Traduzco finés-sueco-finés y finés-inglés. También leo mucho en mi tiempo libre. Leo libros y revistas en sueco, finés e inglés, y cuando visito España siempre compro revistas en español. Me encanta leer y me encantan los idiomas.

Oma perheeni on myös kaksikielinen. Mieheni on ruotsinkielinen ja lapsemme on kaksikielinen. Lapsemme puhuu suomea minun kanssani ja ruotsia isänsä kanssa. Asumme kaksikielisellä paikkakunnalla. Monikielisyys on aina ollut luonnollinen osa elämäni ja se merkitsee minulle paljon. Olen kiitollinen vanhemmilleni siitä, että he antoivat minulle parhaan lahjan minkä lapsi voi saada – kaksi kieltä ja kaksi kulttuuria, ja mahdollisuuden antaa saman omalle lapselleni.

~Sannina Sjöberg

Mie oon syntynyt Itäsuomessa ja miun äi'inkielein o eteläkarjalaine murre. Se o säilynt miu ensimmäisen kielen ja tunnekielen, vaik sillo, ko myö muutettii Kanta-Hämeeseen, mun kielenkäyttöni muuttui. Koulussa muut lapset olis halunnu tosi mielellään kuulla mun murretta, mutta kylhän se muksun suun suppuun laittaa, ku kehotetaa, et sanos ny jotai ku se kuulostaa niin kummalliselta. Siitä asti mulla on ollut kotimurre ja julkinen puhetapa erikseen.

Ehkä nuo kokemukset kieleen liittyen saivat minut jo varhain kiinnostumaan kielestä ja kielenkäytöstä. Luin sanomalehteä aamuisin siitä asti, kun lukemaan opin ja ihmettelin sanoja. Ja luen vieläkin. Ja ihmettelen vieläkin.

Koulussa luin englantia, ruotsia, saksaa ja ranskaa ja nautin siitä tunteesta, kun opin uusia sanoja ja uutta kielioppia. Kyllä. Kielioppi on mielestäni aina ollut kiehtovaa.

Maybe that is why I wanted to study languages. I started with English as my major. Aber ziemlich früh war es mir klar, dass praktisch alle Englisch können. Und habe mein Hauptfach gewechselt. Und bin seitdem überfroh, dass ich es gemacht habe. Kaikkien näiden vuosikymmentenkin jälkeen tämä kieli tarjoaa mulle ahaa-elämyksiä ja onnentunteita. Echt cool.

Och sen flyttade jag till Vasa och märkte att det egentligen är ganska kiva att kunna prata svenska.

Men inte på fredagarna. Då funkas hjärnan inte på andra språk. I början var det lite svårt, ja vieläkin vain kuuntelen sujuvasti ruotsiksi ja vastaan suomeksi, jos läsnä on monta ruotsia äidinkielenään puhuvaa. Älkää kysykö, mistä tämä johtuu. Men jag pratar svenska mera och mera – så att jag har inte kastat yxan i sjön.

Vaasa on kyllä kieli-ihmiselle paras paikka asua ja tehdä töitä. Kaupungilla kuulee päivittäin monia kieliä ja oma työarkeni on melko monikielinen.

Suomea, saksaa, englantia, ruotsia käytän aktiivisimmin, ranskaa, espanjaa ja venäjää kuulen melkein päivittäin ja ymmärrän ehkä prosentin siitä, mitä sanotaan. Viroa kuulen myös usein ja kuvittelen ymmärtäväni alkeiskurssin pohjalta vaikka mitä. No en oikeasti ymmärrä sitäkään kuin sen prosentin. Japaniakin joskus opettelin, mutta siitä ymmärrän vain sen, että kielenkäytössäkin näkyy hierarkia ja kunnioitus puhekuppania

kohtaan. Hollantiakin opettelin, saksan sukukielen oppiminen kuului aikoinaan opetussuunnitelmaan. Muistan hollannin kurkkuäänteen hankaluuden. Ja sen, että luettuna siitä jotain ymmärtää, kuultuna ei sitä prosenttia enempää.

Kielten ja murteiden kanssa eläminen on avartavaa – yksittäiset sanatkin kertovat usein paljon siitä ajatusmaailmasta, joka sanojalla on. Tai siitä perspektiivistä, josta hän maailman näkee. Eri kielten ja murteiden kautta olen päässyt tutustumaan näihin perspektiiveihin ja se helpottaa toisinaan tilanteiden ymmärtämistä.

Kielet ja murteet rikastavat arkeani ihanalla tavalla.

~Tiina Sorvali

Aloitin peruskoulun 3. luokalla ruotsin kielen opiskelun Rovaniemellä. Opettaja antoi meille nimet, joten olin pitkään sitä mieltä, että nimeni on ruotsiksi Stina. Kun olin 11 vuotta, perheemme muutti Ruotsiin. Paluu Suomeen tapahtui kolmen vuoden päästä. Koulunkäynti ulkomailla ja eläminen kahdella kielellä teini-iässä ovat vahvistaneet kielitaitoani ja laajentaneet käsitystäni kielistä ja monikielisen viestinnästä sekä myös kielenoppimisesta. Vaasan yliopisto-opintojen aikana opin lisää ruotsia, saksaa ja englantia. Lisäksi sivuaine terminologia on syventänyt käsitteiden jäsentämisen ja kielellistämisen merkityksen ymmärrystä niin arkielämässä kuin erikoisalaviestinnässäkin. Monikielinen työura yliopistolla on edellyttänyt opiskeltujen kielten käyttöä ja tuonut myös tanskan ja norjan aktiivisiksi työkieliksi ymmärtämisen osalta Pohjoismaisen yhteistyön kautta. Käytän suomea ja ruotsia työssäni päivittäin. Englannin käyttö ja merkitys eri yhteyksissä korostuu työssäni tänä päivänä: kielikeskuksen sisäisessä viestinnässä

sekä erilaisten hankkeiden kautta. Saksaa ymmärrän edelleen sujuvasti puhuttuna ja kirjoitettuna. Suomi ja ruotsi ovat myös työn ulkopuolella käytössä joka päivä; mina närmaste grannar är helt svenskspråkiga i Sundom ja jo Ruotsissa ruotsiksi aloitetun harrastuksen osalta fungerar Vasa Ridförening på två språk. Huomaan helposti muuttavani puhetapaani hitaammaksi keskustellessani ulkomaalaistaustaisten kanssa kotimaisilla kielillä. Englannin osalta ilmaisumahdollisuuteni ovat suomea ja ruotsia selvästi rajatummat ja opin joka käyttötilanteessa jotain uutta. Tavoitteena on oppia vielä ainakin alkeet muutamasta uudesta kielestä ☺

~Nina Pilke

Photo: Anniina Valkeinen

Kieli on tie ihmisten välillä. Kieli on myös tie omaan itseeni. Kielimaisemani keväällä 2022 on erilainen kuin se oli teininä 1970-luvulla, ja se on varmasti erilainen vuonna 2032. Ensikieleni on suomi, Pohjanmaan murre. Lukemaan ja kirjoittamaan opin neljävuotiaana. Muistan, kun kirjoitin kirjettä mummalleni ja kerroin itsestäni kolmannessa persoonassa: Jaana on pessyt housunsa sut. Siis yhdistelmä sanoista housunsa ja housut – jo tuolloin kielitietoisuus nosti päätään.

Suomeksi minulla on työminä ja vapaa-aikaminä.

Koulussa olen opiskellut äidinkieltäni suomea, englantia, ruotsia, saksaa, ranskaa sekä kansalaisopistossa espanjaa. Työkieleni ovat suomi ja ruotsi, jonkin verran myös englantia. Det är faktiskt många gånger lättare att använda svenska när jag kommunicerar med kolleger och studenter, men jag tror att de flesta studenter knappast tycker detsamma. Under pandemin när jag har jobbat hemifrån har jag tillämpat en ny rutin: jag har lyssnat på Sveriges radio på morgnarna, kun muuten minua ympäröi suomenkielinen kupla.

Unia näen suomeksi, mutta myös ruotsiksi ja englanniksi. Jag tror att jag hade de första drömmarna på svenska när jag jobbade på Vätö nära Norrtälje sommaren 1983. I had my first dreams in English when my cousins from Ohio and Sudbury visited us some years ago.

Luen kirjoja ja seuraan mediaa suomeksi, ruotsiksi, englanniksi ja saksaksi, och ibland har jag ingen aning om på vilket språk jag har läst om något. Sosiaalisessa mediassa kommunikoin suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi. When I speak or write with my American cousins, I use English mutta jonkin verran myös suomea. Norrmän och danskar förstår mig när jag talar svenska, men jag förstår inte alltid dem. Weil wir Rad in Moseltal gefahrt haben spreche ich deutsch. Madridissa yritän puhua espanjaa, Pariisissa ranskaa ja Milanossa italiaa,

vaikka en ole italiaa ikinä muodollisesti opiskellutkaan. Edelleenkin mietin, miksi meri on espanjaksi maskuliini, ranskaksi feminiini ja saksaksi neutri.

~Jaana Puskala

